

SPCR 004

Certifieringsregler för arkivmateriel

Förord

Certifiering innebär bestyrkande från en oberoende tredjepart att produkt, tjänst eller kvalitetssystem uppfyller krav ställda i standard eller annan form av specifikation.

Certifiering av produkter vid RISE bedrivs i enlighet med SS-EN ISO/IEC. De provningar som utförs som underlag för certifiering utförs i enlighet med SS-EN ISO/IEC 17025.

Dessa certifieringsregler anger villkor för certifiering, tekniska krav och krav för fortlöpande kontroll av arkivmateriel.

De tekniska kraven enligt kapitel 3 avser beständighet och bygger på Riksarkivets föreskrifter RA-FS 2006:4, senast ändrad genom 2016:1, och på standarderna SS-ISO 9706, SS-ISO 11108, SS-ISO 11798 och ISO 16245. De har tillsammans med krav på fortlöpande kontroll enligt kapitel 4 och 5 tagits fram av RISE. Den fortlöpande kontrollen består i huvudsak av en egenkontroll samt en övervakande kontroll. Egenkontrollen görs av tillverkaren eller leverantören och omfattar bl a råvaror och färdiga produkter. Den övervakande kontrollen utförs av RISE vid besök hos tillverkaren eller leverantören av produkten. Vid dessa besök kontrolleras att egenkontrollen fungerar. Dessutom görs, stickprovsmässigt, uttag av färdiga produkter för uppföljande provning.

Certifieringen utförs av RISE Certifiering enligt kapitel 2.

Certifieringsreglerna bygger på gällande standarder men kan framöver revideras, t ex för anpassning till europeiska eller internationella standarder. Revidering kan också bli aktuell om nya föreskrifter införs eller som en följd av erfarenheterna av certifieringsreglernas tillämpning. Vid behov av preciseringar eller kompletteringar av reglerna utfärdas PM som arbetas in i kommande ny version av reglerna.

Dessa regler ersätter tidigare utgåva av reglerna daterade Rev 02 - 2017-02-09.

Borås i maj 2019

RISE Research Institutes of Sweden AB Certifiering

Date & Time: 2019-05-17 06:20:46 +02:00

Dag Sjöholm

SPCR 004
Borås 2019

Postal address:
Box 857
SE-501 15 BORÅS
Sweden

Telephone +46 10 516 50 00
Fax +46 33 13 55 02
E-mail: info@ri.se
Internet: www.ri.se

Innehållsförteckning

Förord	2
Innehållsförteckning	3
1 Omfattning	4
2 Villkor för certifiering av arkivmateriel	5
2.1 Allmänt	5
2.2 Certifieringsprocessen	5
2.3 Giltighetstid	6
2.4 Revidering av certifikat m.m.	6
2.5 Certifikat med begränsad omfattning m.m.	7
3 Kravspecifikationer	8
3.1 Typprovning och bedömning	8
3.2 Provning med reducerad omfattning	9
3.3 Krav på märkning	11
4 Leverantörens egenkontroll	13
4.1 Allmänt	13
4.2 Organisation	13
4.3 Ledningens genomgång, internrevision	13
4.4 Styrning av dokument	13
4.5 Kontroll och provning	13
4.6 Behandling av avvikande produkter	14
4.7 Korrigering åtgärder	14
4.8 Märkning	14
4.9 Hantering av färdiga produkter	15
4.10 Spårbarhet	15
4.11 Klagomål	15
4.12 Kvalitetsdokument – journalföring	15
5 RISE övervakande kontroll	16
5.1 Allmänt	16
5.2 Granskning av leverantörens egenkontroll	16
5.3 Uppföljande kontroll av produkter	17
6 Övriga villkor för certifiering	17
7 Referenser	17
Bilaga A Krav på provning och kontroll i egenkontroll av arkivbeständigt papper	18
Bilaga B Krav på provning och kontroll i egenkontroll av åldringsbeständigt papper	19
Bilaga C Övervakande kontroll av arkivbeständigt papper	20
Bilaga D Övervakande kontroll av åldringsbeständigt papper	21
Bilaga E Övervakande kontroll av skrivmedel, utrustningar och metoder för framställning av skrift på papper	22
Bilaga F Övervakande kontroll av aktomslag	23
Bilaga G Övervakande kontroll av arkivboxar	24

1 Omfattning

Dessa certifieringsregler omfattar papper, skrivmateriel för skrift på papper (kulpennor, stämpelfärg, m m), maskinella utrustningar för framställning av skrift på papper (kopiatorer, skrivare, telefaxar m m) samt aktomslag och arkivboxar.

Dessa regler omfattar följande moment

1. Utvärdering av produktens egenskaper
2. Utvärdering av tillverkarens/leverantörens egenkontroll samt därefter uppföljande regelbunden kontroll för att fortlöpande verifiera produktens egenskaper. Kontrollen sker dels genom provning av exemplar tagna från marknaden eller från tillverkarens/leverantörens lager, samt bedömning av tillverkarens/leverantörens kvalitetssystem vart 3:e år, enligt avsnitt 5 i detta dokument.

2 Villkor för certifiering av arkivmateriel

2.1 Allmänt

För att ett certifikat skall kunna utfärdas görs en utvärdering av produkten och av den fortlöpande kontrollen. Om utvärderingen visar att de tekniska kraven uppfylls och att det finns en fungerande fortlöpande kontroll ställs ett certifikat ut. Detta gäller därefter bl a under förutsättning att den fortlöpande kontrollen fungerar. De certifierade produkterna får märkas med RISE certifieringsmärke och med "Svenskt arkiv".

Därutöver finns märken som innehåller hänvisning till standarderna ISO 9706, ISO 11108, ISO 11798 och ISO 16245. Åldringsbeständigt papper kan märkas med symbol enligt ISO 9706.

- Certifieringsprocessen beskrivs nedan
- De tekniska kraven samt märkningskraven beskrivs i kapitel 3
- Krav på egenkontroll beskrivs i kapitel 4

2.2 Certifieringsprocessen

2.2.1 Ansökan

Ansökan om certifiering kan ske på särskild ansökningsblankett, och ska vara åtföljd av:

- tekniskt underlag.
För aktuell produkt ska sökanden redovisa ett tekniskt underlag som utgörs av provningsrapport(er), och intyg för vissa egenskaper hos aktomslag, arkivboxar, m.m. enligt specifikation i avsnitt 3.1.
Provningsrapport(er) ska visa att de tekniska kraven enligt kapitel 3 uppfylls.
Rapporterna får inte vara äldre än två år vid ansökningstillfället.
- beskrivning av tillverkarens eller leverantörens egenkontroll
Tillverkare eller leverantör ska redovisa en dokumenterad egenkontroll enligt kapitel 4.
- tillverkardeklaration, se avsnitt 4.5.6 för information.
- förslag till märkning, se avsnitt 3.3 för information.

Det ska finnas ett avtal om fortlöpande kontroll, enligt kapitel 4, mellan tillverkare eller leverantör och RISE. För en ny kund, som ännu inte har ett avtal, skall RISE genom besök kontrollera att den redovisade egenkontrollen uppfyller kraven enligt kapitel 4. Därefter kan detta avtal upprättas.

2.2.2 Granskning av ansökan

Vid granskningen av ansökan kontrollerar RISE att ansökan är komplett, och att ansökan kan hanteras inom reglerna. Granskningen kan innebära att RISE inte kan åta sig uppdraget, vilket då meddelas till kunden med motivation.

Om ansökan accepteras meddelas kunden genom att en orderbekräftelse sänds till kunden. En utvärderingsplan fastställs. Om underleverantör för provningar och/eller beräkningar etc måste anlitas meddelas kunden detta. Kunden har rätt att invända mot vald underleverantör.

2.2.3 Provföremål

Provföremål i den omfattning som krävs ska tillhandahållas av kunden. RISE avgör om kunden kan sända in provföremål själv eller om ett provuttag skall ske. Provuttaget kan göras av RISE eller av RISE utsedd, oberoende, leverantör.

2.2.4 Utvärdering

Vid utvärderingen granskas produktens egenskaper genom provningar, beräkningar etc. enligt kraven i kapitel 3. Utvärderingen består även av en granskning av det tekniska underlaget och förslag till märkning.

RISE skall också genom ett inledande besök kontrollera att den redovisade egenkontrollen uppfyller kraven enligt kapitel 4, samt upprätta ett avtal om den fortlöpande kontrollen.

2.2.5 Granskning och beslut

Utvärderingsarbetet granskas, och vid godkänt resultat går processen vidare till beslut. När beslut om certifiering tagits utfärdas ett certifikat till den sökande.

2.3 Giltighetstid

Giltighetstiden för det första certifikatet är två år räknat från datum på rapporten från typprovningen. Det innebär att giltighetstiden är mindre än ett år för certifikat baserat på rapport som är äldre än ett år. Giltighetstiden förlängs därefter ett år av RISE om den övervakande kontrollen visar godkänt resultat.

2.4 Revidering av certifikat m.m.

2.4.1 Tillägg av ny produkt

En produkt som överensstämmer med den certifierade kan läggas till på certifikatet efter provning och/eller granskning av dokument. Provningens omfattning baseras på principerna i avsnitt 3.2.

Ändring på grund av att en certifierad produkt har utgått och ersatts av en modifierad produkt kan göras under förutsättning att

- skillnaderna klart specificeras och de gjorda förändringarna inte påverkar egenskaper som omfattas av krav
- den ursprungliga produkten är certifierad när revideringen görs
- tilläggsprodukter uppfyller kraven vid en begränsad provning, t ex beständighet mot nötning

Giltighetstiden för certifikatet för den nya produkten ska vara samma som för den ursprungliga produkten. Om certifikatet har utgått vid den tidpunkt då produkten ska certifieras görs övervakande kontroll av den modifierade produkten i minst den omfattning som skulle ha gjorts för den ursprungliga produkten. Certifikatet ges samma datum (månad-dag) som det tidigare certifikatet.

2.4.2 Namnändring av företag eller produkt

Om företaget (innehavaren av certifikatet) ändrar namn införs detta vid nästa förlängning av certifikatet. Om produkten alternativt tillbehör ändrar namn revideras certifikatet omgående. Avtal och förteckningen över certifierade produkter uppdateras.

2.4.3 Ändring av produkt

Ändring av produkt som påverkar de egenskaper som omfattas av krav föranleder ny provning i en utsträckning som baseras på riktlinjerna i avsnitt 3.2.

Om ändringarna är små revideras befintligt certifikat. Är ändringarna stora så att praktiskt taget alla provningsmoment utförs betraktas produkten som ny.

2.4.4 Certifikat som bygger på annan leverantörs certifikat

Om en produkt som redan är certifierad av RISE skall säljas under en annan leverantörs namn, kan ett eget certifikat utfärdas för denne leverantör under förutsättning att

- den leverantör som beställt och bekostat provningen ger sitt skriftliga tillstånd för den andre leverantören att utnyttja provningsresultaten
- tillverkaren av produkterna skriftligt intygar att produkterna och eventuella tillbehör är identiska; intyget ska omfatta beteckningar för produkter och tillbehör
- övriga villkor för certifiering är uppfyllda

Giltighetstiden för certifikatet ska vara samma som för det ursprungliga certifikatet.

2.5 Certifikat med begränsad omfattning m.m.

Certifikat med begränsad omfattning kan utfärdas för utrustningar som även kan användas för framställning av handlingar som inte är arkivbeständiga men som omfattas av Riksarkivets krav (exempel 1).

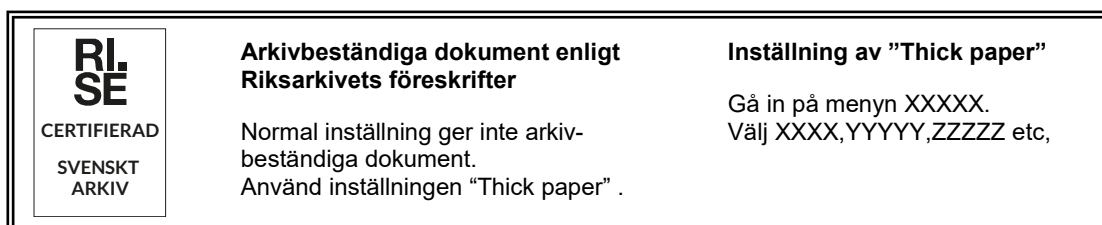
Certifikat kan utfärdas för utrustningar som ska ha en inställning vid framställningen av arkivbeständiga handlingar som avviker från den som är förinställd som normal (exempel 2).

Ett villkor är att alla utrustningar med den aktuella beteckningen är märkta med uppgifter om avvikelsen eller begränsningen. Märkningen ska vara tydlig, varaktig och väl synlig. Kopiatorer/skrivare ska förses med en skylt i anslutning till kontrollpanelen. Nedanstående exempel tjänar som vägledning.

Exempel 1: En färgkopiator är certifierad för framställning av skrift med svart toner. En eller flera färgade toner uppfyller inte kraven.

Exempel 2 – En skrivare ger arkivbeständig skrift med en annan inställning än den normala. Inställning av skrivaren görs på kontrollpanelen eller i utskriftsrutinen av användaren. Ingen ändring av utskriftsinställningar för dokumenten behöver göras.

Exempel 3: En skrivare ger arkivbeständig skrift med en annan inställning än den normala. Inställning av skrivaren görs i programvaran av leverantören genom att denna inställning väljs som grundinställning. Det finns möjlighet för användaren att ändra till ursprunglig normal inställning.

Generellt gäller att utrustningar skall vara inställda enligt leverantörens anvisning. I det här fallet behövs ingen märkning.

Alternativt till denna märkning kan leverantören säkerställa, på dokumenterat sätt, att användaren är informerad om avvikelse från den förinställda inställningen.

3 Kravspecifikationer

3.1 Typprovning och bedömning

Provningsmetoder, bedömning och kriterier för respektive produkt och egenskap framgår av följande tabell.

Produkt	Egenskap	Provningsmetod	Bedömning och kriterier
Arkivbeständigt papper	Kappatal pH-värde Alkalireserv Vikstyrka Rivstyrka Kulör (endast för RA-FS 2006:4*)	ISO 302/SP-metod 1135 ISO 6588 ISO 10716 /SP-metod 1134 ISO 5626 ISO 1974 Visuell bedömning	SS-ISO 11108, avsnitt 4, och RA-FS 2006:4*
Åldringsbeständigt papper	Kappatal pH-värde Alkalireserv Rivstyrka Kulör (endast för RA-FS RA-FS 2006:4*)	ISO 302/SP-metod 1135 ISO 6588 ISO 10716 SP-metod 1134 ISO 1974 Visuell bedömning	SS-ISO 9706, avsnitt 5, och RA-FS 2006:4*
Skrivmedel, utrustningar och metoder för framställning av skrift på papper	Utseende hos skrift Beständighet mot ljus Beständighet mot vatten Beständighet mot nötning Överföring av skrift Brottarbete Vikstyrka Beständighet mot värme	SS-ISO 11798	SS-ISO 11798
Aktomslag	Alkalireserv pH-värde Ytvikt Kappatal Viktal Rivstyrka Färg Blödning Lim Dimensioner, tjocklek Klamrar etc. Utformning Skrivbarhet	ISO 10716 /SP-metod 1134 ISO 6588 ¹ ISO 536 ISO 302/SP-metod 1135 ISO 5626 ISO 1974 ISO 5-3 och ISO 5-4 ISO 16245 Intyg från tillverkaren Intyg från tillverkaren Visuell granskning Visuell granskning Bedömning	ISO 16245

Produkt	Egenskap	Provningsmetod	Bedömning och kriterier
Arkivboxar	Alkalireserv pH-värde Kappatal Cobb-tal Mekanisk hållfasthet Blödning Lim Plastskikt Format Utformning Skrivbarhet	ISO 10716/SP-metod 1134 ISO 6588 ¹ ISO 302/SP-metod 1135 ISO 535 ISO 16245 ISO 16245 Intyg från tillverkaren Intyg från tillverkaren Intyg från tillverkaren Visuell granskning Bedömning	ISO 16245

* inklusive senaste ändring 2016:1

Redovisningen ovan av egenskaper är ett sammandrag av vad som utförligt anges i respektive standard eller i föreskrifter från Riksarkivet, RA-FS.

Produkt definieras av produktbeskrivningen, vilken också anges i certifikat. Variationer kan tillåtas under förutsättning att de inte påverkar egenskaper som omfattas av krav enligt ovan angivna kravspecifikationer. Kontroll av detta kan göras genom provning med reducerad omfattning, se avsnitt 3.2.

Eventuella förutsättningar för att de certifierade egenskaperna ska upprätthållas, t ex inställningar hos kopiatorer, ska redovisas i certifikat.

3.2 Provning med reducerad omfattning

3.2.1 Inledning

Grundkravet vid certifiering är att varje produkt har genomgått provning med fullständig omfattning enligt avsnitt 3.1.

Om två (eller flera) produkter skiljer sig åt i konstruktion eller liknande, utan att det påverkar de egenskaper som omfattas av krav, utförs provning med fullständig omfattning av endast en av produkterna. För övriga produkter kan en provning med reducerad omfattning anses tillräcklig. Provningsprogrammet kan även fördelas över två eller flera produkter.

Produkter som ska provas med reducerad omfattning ska normalt provas samtidigt som den produkt som provas med fullständig omfattning.

Vid provning av produktvariant som utförs vid senare tillfälle gäller att leverantören ska lämna en skriftlig redovisning av skillnader och likheter mellan produkterna. Omfattningen av provningen för den nya varianten beror på typ av ändring. I vissa fall kan enbart granskning av handlingar vara tillräcklig. RISE avgör om en tilläggsprovning är nödvändig.

3.2.2 Tillämpning

Om produkterna enbart skiljer sig åt beträffande *mjukvara eller kringutrustning* ska leverantören styrka detta genom skriftlig redovisning av skillnader och likheter. Provning med fullständig omfattning utförs av en av produkterna. Vid den övervakande kontrollen kan en annan av produkterna undersökas.

De fall som redovisas nedan är exempel på skillnader som kan accepteras och kan tjäna som vägledning vid bedömning av hur andra fall ska bedömas.

3.2.2.1 Kulpennor

För kulpennor med *olika skrivspets* (fin, medium) framställs skriftprov med båda produkterna. Färgstyrka och beständigheten mot ljus, vatten och nötning provas för pennan med fin spets. Beständigheten mot vatten med avseende på utblödning provas också för pennan med grövre spets. Mekanisk hållfasthet hos dokument med skrift provas för pennan med grövre spets.

Om samma bläck/pasta finns i *behållare av olika storlekar* görs skriftframställning med samtliga varianter. En av dessa provas enligt samtliga moment. För övriga görs en granskning av skriftens utseende.

3.2.2.2 Kopiatorer, laserskrivare m.m. för skrift på papper

Om utrustningar skiljer sig åt beträffande *fixeringstemperatur, valstryck eller andra avgörande egenskaper* sker provning med fullständig omfattning enligt avsnitt 3.1.

Provning med reducerad omfattning kan göras om utrustningarna använder samma toner och skiljer sig åt enbart beträffande utskriftshastighet (=utmatningshastighet).

Utrustningar som matar ut dokument med olika hastighet men har samma hastighet vid fixeringen (= processhastighet) betraktas som lika.

Prov framställs med samtliga utrustningar med olika utskriftshastigheter (i övrigt identiska) och granskas med avseende på utseende och färgstyrka.

Den snabbaste och den långsammaste varianten undersöks med avseende på beständigheten mot nötning.

Den snabbaste undersöks för beständigheten mot ljus och tendensen till skriftöverföring.

Den långsammaste undersöks för de mekaniska egenskaperna samt beständighet mot värme.

Beständighet mot vatten undersöks för en av hastigheterna.

För en serie av utrustningar, där skillnaden i hastighet är stor*, görs dessutom stickprov beträffande beständigheten mot nötning för mellanliggande utrustningar.

* = Max 10% skillnad i processhastighet. Jämförelsen görs med den långsammaste utrustningen i serien.

Egenskap	Långsammast utrustning i serien	Utrustningar med mellanliggande hastigheter	Snabbast utrustning i serien
Nötning	X	X	X
Utseende	X	X	X
Ljus			X
Vatten	Valfri utrustning		
Värme	X		
Skriftöverföring			X
Mekanisk hållfasthet	X		

Vid provning av utrustning med fixeringstemperatur som skiljer sig marginellt (max 10 °C) från den tidigare provade utförs provning av beständighet mot nötning. Om fixeringstemperaturen är högre för den nya utrustningen ska provning av mekanisk hållfasthet utföras om den procentuella minskningen för vikstyrka och brottarbete ligger nära kravgränsen för den tidigare provade utrustningen.

3.2.2.3 Åldringsbeständigt papper

Papper som levereras med olika *fukthalter* betraktas som samma.

Papper med olika *ytlimning* provas med avseende på samtliga egenskaper.

Papper som tillverkas enligt samma recept men med olika *yvtikt* betraktas som lika. Rivstyrka bestäms dock för papper med den högsta och lägsta ytvikten.

3.2.3 Ändring av certifierad produkt

Vid ändring av certifierad produkt kan reducerad undersökning komma ifråga om ändringen är sådan att det går att klart specificera vilka egenskaper (som omfattas av krav) som påverkas av ändringen.

3.3 Krav på märkning

Märkning av certifierade produkter ska utföras med etikett eller tryck som ska innehålla entydig produktbeteckning. Därutöver får certifierad produkt märkas med orden "Svenskt arkiv" och/eller RISE certifieringsmärke.

Kulpenor och stämpelfärger får märkas med orden "Svenskt arkiv" och RISE certifikatsnummer.

Märkningens utformning ska godkännas av RISE.

Certifierat arkivbeständigt papper får även märkas med vattenmärke som omfattar orden "Svenskt arkiv" samt uppgift om tillverkare, tillverkningsår och ytvikt.

RISE certifieringsmärke för produkter som omfattas av krav i Riksarkivets föreskrifter RA-FS 2006:4*

* inklusive senaste ändring RA-FS 2016:1

Åldringsbeständigt och arkivbeständigt papper får även föreses med följande märkning:

Åldringsbeständigt och
arkivbeständigt papper

Arkivbeständigt
papper

Skrivmedel, kopiatorer o. s. v. samt arkivboxar och aktomslag får föreses med följande märkning:

Skrivmedel,
kopiatorer mm

Aktomslag och
arkivboxar

4 Leverantörens egenkontroll

4.1 Allmänt

Leverantören skall ha en egenkontroll för att säkerställa att produkter som märks med RISE certifieringsmärken uppfyller fordringarna i dessa certifieringsregler. Egenkontrollen skall beskrivas i en kvalitetsmanual eller motsvarande och skall omfatta kraven enligt detta kapitel. Egenkontrollen kan ingå som en del i ett ledningssystem.

Den fortlöpande kontrollen ska verifiera att certifierade produkter fortlöpande uppfyller kraven i certifieringsreglerna. Den ska bestå av en *egenkontroll*, som innehavaren av certifikat ansvarar för, och en *övervakande kontroll*, som RISE utför.

Krav på provning och kontroll i egenkontroll av arkivbeständigt papper framgår av bilaga A och åldringsbeständigt papper av bilaga B. För övriga materiel redovisas tillverkarens egenkontroll genom en tillverkardeklaration.

4.2 Organisation

4.2.1 Ansvar och befogenheter

Organisationen för egenkontroll ska beskrivas med namn på de personer som har befogenheter att ingripa för att förhindra felaktig kvalitet.

4.2.2 Företagets representant

Det skall finnas en person som representerar leverantören vad avser egenkontrollen. Personen skall ha erforderlig befogenhet och ansvar att säkerställa att den avsedda kvalitén på certifierade produkter uppfylls och vidmakthålls.

4.3 Ledningens genomgång, internrevision

Ledningen skall hålla dokumenterade genomgångar av egenkontrollen med viss regelbundenhet för att säkerställa dess effektivitet.

4.4 Styrning av dokument

Endast rätta utgåvor av dokument får finnas tillgängliga för den berörda personalen i företaget. Det skall finnas en förteckning och en distributionslista för dokument samt rutiner för framtagning av nya dokument, ändring av dokument och insamling av ogiltiga dokument.

Företagets hantering av certifieringsärenden ska beskrivas, t.ex. var information om certifierade produkter finns och hur information som gäller ändring av certifierade produkter ska hanteras internt och externt.

4.5 Kontroll och provning

4.5.1 Utbildning av personal

Det skall beskrivas hur personalen utbildas för sina arbetsuppgifter.

4.5.2 Mottagningskontroll

Mottagningskontroll skall utföras i omfattning som anses nödvändig för att verifiera att inkommande material och produkter överensstämmer med specificerade krav.

4.5.3 Kontroll under tillverkning

Kontroll av färdig produkt skall utföras i den omfattning som anses nödvändig för att säkerställa att produkter uppfyller specificerade krav. Provtagningsplan ska ange provtagning, aktuella provningsmetoder samt åtgärder i händelse av underkänt resultat.

4.5.4 Kontroll av färdig produkt

Kontroll av färdig produkt skall utföras i den omfattning som anses nödvändig för att säkerställa att produkter uppfyller specificerade krav.

4.5.5 Utrustning

Kalibrering, kontroll, justering och underhåll av utrustning skall anges i tillämpliga fall.

4.5.6 Tillverkardeklaration

Leverantörer utan egen tillverkning har ofta inga egna resurser för att kontrollera produkters egenskaper. En stor del av de aktuella produkterna är importerade. Produktkvaliteten måste i sådana fall säkerställas genom att tillverkaren lämnar garantier till leverantören eller kunden. Tillsammans med den övervakande kontrollen och möjlighet till marknadskontroll ger tillverkarens deklaration en tillräcklig kontroll av produkten.

En tillverkardeklaration ska innehålla följande uppgifter:

- namn och adress på den tillverkare som utger försäkran
- identifiering av produkten (namn, typ, modellbeteckning och varje annan relevant information som partibeteckning, ursprung m.m.)
- en garanti från tillverkaren att tillverkade produkter fortlöpande överensstämmer till konstruktion och sammansättning med den (de) som användes vid typprovningsen
- en utfästelse av tillverkaren att meddela leverantören om ändringar görs och vad dessa innebär i avseenden som omfattas av krav i aktuell kravspecifikation
- datum på deklarationen
- namnteckning och titel eller likvärdig markering av den som utfärdat deklarationen
- eventuella inskränkningar och begränsningar i t.ex. tid

Kopia av tillverkardeklarationen skall bifogas ansökan om certifiering.

Tillverkardeklarationer skall finnas tillgängliga vid den övervakande kontrollen (bilaga E, F och G).

Leverantörer med egen tillverkning skall förse RISE med en tillverkardeklaration enligt ovanstående uppgifter.

4.6 Behandling av avvikande produkter

Produkter som inte uppfyller specificerade krav skall avskiljas. Eventuell märkning som antyder godkännande skall avlägsnas. Avvikande produkter får inte säljas under samma namn eller beteckning som certifierad produkt.

4.7 Korrigering åtgärder

Avvikelse i egenkontroll och/eller övervakande kontroll skall utredas av leverantören och korrigering åtgärd vidtas som förhindrar ett uppreparande.

4.8 Märkning

Det skall beskrivas hur, var och när (efter godkänd slutkontroll) den av RISE godkända märkningen (se avsnitt 3.3) anbringas på produkten.

4.9 Hantering av färdiga produkter

Det skall beskrivas hur skador och försämringar förhindras vid hantering, förvaring, packning och leverans.

4.10 Spårbarhet

Levererade produkter skall kunna spåras till tillverkningsparti, batch eller dylikt.

4.11 Klagomål

Klagomål på certifierade produkter, märkning, marknadsföring m m – från exempelvis kunder – skall tillsammans med vidtagna åtgärder dokumenteras och hållas tillgängliga för RISE.

4.12 Kvalitetsdokument – journalföring

Leverantören skall kunna styrka att produkterna uppfyller specificerade krav genom att insamla och bevara relevanta dokument.

Dokumentation av kontroll och provning skall utföras i sådan omfattning att erforderlig spårbarhet kan erhållas. Journaler skall innehålla kommentarer när avvikande resultat erhållits och beskrivning av åtgärder som vidtagits.

Arkiveringstider skall anges för dokument som avser egenkontroll. Journaler från provning och kontroll skall hållas tillgängliga för RISE och förvaras i minst fem år.

5 RISE övervakande kontroll

5.1 Allmänt

Den övervakande kontrollen består av två, av varandra oberoende, delar.

Den ena delen är granskning av leverantörens egenkontroll, som utförs vart tredje år och beskrivs under 5.2. Den andra delen är en uppföljande kontroll av produkterna, som görs inför varje förnyelse av certifikatet, och beskrivs under 5.3 nedan.

5.2 Granskning av leverantörens egenkontroll

5.2.1 Genomförande

RISE skall vid besök kontrollera att den av leverantören beskrivna egenkontrollen fungerar på avsett sätt och uppfyller kraven enligt kapitel 4. Om tillämpligt, kan även provuttag för den uppföljande kontrollen av produkter göras.

För en ny leverantör sker detta besök inför certifieringen. Ett besök genomförs sedan vart tredje år.

Leverantören ska lämna RISE representant fritt tillträde för genomförande av den övervakande kontrollen. Vid granskningen används kravelementen i kapitel 4 som specifikation. Eventuella avvikelser från kraven noteras. Avvikelserna graderas som större, mindre respektive notering. En stor avvikelse är allvarligare än en mindre, och kräver i regel en omedelbar åtgärd från leverantören.

5.2.2 Rapportering

Resultatet av granskningen skall rapporteras skriftligt till leverantören och – om certifikatsinnehavaren är annan än leverantören – även till certifikatsinnehavaren. I rapporten redovisas eventuella avvikelser mot kraven i reglerna, som upptäckts vid granskningen.

5.2.3 Åtgärder vid avvikelser

Om det vid granskningen upptäcks avvikelser mot kraven skall dessa åtgärdas av leverantören, och åtgärderna skall rapporteras till RISE. En avvikelse skall åtgärdas så snart som möjligt och rapporteras till RISE inom en tidsram som anges i rapporten. Åtgärdstiden för avvikelsen är kortare för en stor avvikelse, som regel gäller 2 veckor för stor avvikelse och 8 veckor för mindre. Om avvikelsen är av sådan art att det finns fara för att felaktiga produkter frisläpps kan tiden för åtgärd vara ännu kortare, och i extremfallet kan certifikatet återkallas med omedelbar verkan. Flera stora avvikelser vid samma granskning kan också betyda att certifikatet återkallas. En notering är ett förbättringsförslag och leverantören behöver inte redovisa någon åtgärd.

Vid inrapporteringen skall styrkande dokumentation bifogas.

Besiktningssingenjören som utfört granskningen bedömer åtgärderna och godkänner eller underkänner dessa. Om åtgärden underkänns begärs komplettering. Vid stora avvikelser kan ett förnyat besök för att kontrollera åtgärderna vara nödvändigt.

5.3 Uppföljande kontroll av produkter

Vid förnyandet av certifikatet efter 2 år och därefter årligen, skall RISE utföra en uppföljande kontroll av de certifierade produkterna. Vid denna provning utförs provningar lika som vid typprovningen, men i en annan omfattning. Omfattningen framgår av specifikation i bilaga enligt följande:

Produkt	Bilaga
arkivbeständigt papper	C
åldringsbeständigt papper	D
skrivmedel, utrustningar och metoder för framställning av skrift på papper	E
aktomslag	F
arkivboxar	G

Provuttaget inför uppföljande provning görs av RISE, av RISE utsedd representant eller av leverantören själv. Vilket av alternativen som gäller bestäms tillfälle för tillfälle av RISE. Om resultatet vid uppföljande provning blir underkänt skall orsaken utredas. Förnyad provning skall utföras. Omfattningen av denna bestäms av RISE, grundat på det felaktiga resultatets art. Rapport över utförd provning skickas till leverantören.

6 Övriga villkor för certifiering

Framgår av Generella certifieringsregler för certifiering av produkter CR000.

7 Referenser

SS-EN ISO 17065	Bedömning av överensstämmelse – Krav på organ som certifierar produkter, processer och tjänster.
RA-FS 2006:4*	Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd om vissa krav vid upphandling av skrivmateriel och förvaringsmedel, och om tekniska krav för olika medier *Senast ändrad genom RA-FS 2016:1
SS-ISO 9706	Information och dokumentation – Dokumentpapper – Krav för åldringsbeständighet.
SS-ISO 11108	Information och dokumentation – Arkivpapper – Krav för åldringsbeständighet och hållbarhet.
SS-ISO 11798	Dokumentation – Beständighet och hållbarhet hos skrift på papper – Krav och provningsmetoder.
ISO 16245	Dokumentförvaring – Förvaringsmedel för handlingar på papper – Arkivboxar och aktomslag av papper eller papp.

Bilaga A

Krav på provning och kontroll i egenkontroll av arkivbeständigt papper

Kontrollen kan utgöras av kontroll enligt SS-ISO 11108, som utförs minst i den utsträckning som anges under punkt A.3, eller som kontroll av ingående råvaror enligt punkt A.1 och kontinuerlig processövervakning enligt punkt A.2.

Företaget specificerar själv under punkt A.2 den utförda kontrollen. Kontrollen skall vara så utformad att jämnheten i kvaliteten hos produkten säkerställs och att, vid eventuella produktionsstörningar, felaktiga produkter kan identifieras.

A.1 Mottagningskontroll

För varje mottaget parti fibrer kontrolleras överensstämmelse med specifikationen.

För varje sats kontrolleras övriga råvaror med avseende på överensstämmelse med tillverkningsanvisningarna.

A.2 Kontroll under tillverkningen

Omfattningen av den kontroll som utförs under tillverkningsprocessen, hur dessa resultat registreras samt förfarandet då resultaten avviker från tillverkningsanvisningarna ska redovisas.

A.3 Kontroll av färdig produkt

A.3.1 Provtagning och provning

Prov uttas från varje tillverkad rulle. Efter det att papperet konditionerats vid 23 ± 1 °C och 50 ± 2 % RF minst en timme kontrolleras viktalet. Om kravet på viktal, minst 150 i respektive riktning, inte är uppfyllt bestäms viktalet på nytt efter konditionering enligt ovan under minst 15 timmar.

Alkalireserven i papperet och pH hos vattenextrakt av papperet kontrolleras för samlingsprov om 10 rullar.

Kappatalet kontrolleras vid varje tillverkningstillfälle. Alternativt utförs kontroll av råvaror enligt punkt A.1.

A.3.2 Omprovning

Vid underkänt resultat kan parti godkännas efter omprovning, varvid krävs att provningen enligt A.3.1 utförs i minst dubbel omfattning och att inget delresultat får vara underkänt.

Bilaga B

Krav på provning och kontroll i egenkontroll av åldringsbeständigt papper

Kontrollen kan utgöras av kontroll enligt SS-ISO 9706, som utförs minst i den utsträckning som anges under punkt B.3, eller som kontroll av ingående råvaror enligt punkt B.1 och kontinuerlig processövervakning enligt punkt B.2.

Företaget specificerar själv under punkt B.2 den utförda kontrollen. Kontrollen skall vara så omfattande och utformad på ett sådant sätt att jämnheten i kvaliteten hos produkten säkerställs och att, vid eventuella produktionsstörningar, felaktiga produkter kan identifieras.

B.1 Mottagningskontroll

För varje mottaget parti fibrer kontrolleras överensstämmelse med specifikationen. Övriga råvaror kontrolleras med avseende på överensstämmelse med tillverkningsanvisningarna.

B.2 Kontroll under tillverkningen

Här redovisas omfattningen av den kontroll som utförs under tillverkningsprocessen och hur dessa resultat registreras samt förfarandet då resultaten avviker från tillverkningsanvisningarna.

B.3 Kontroll av färdig produkt

B.3.1 Provtagning och provning

Prov uttas från kontinuerlig produktion en gång per tillverkningsmånad. Vid periodvis produktion uttas prov vid varje produktionstillfälle.

Kappatalet, alkalireserven i papperet och pH hos vattenextrakt av papperet kontrolleras enligt SS-ISO 9706.

B.3.2 Omprovning

Vid underkänt resultat kan parti godkännas efter omprovning, varvid krävs att provningen enligt B.3.1 utförs i minst dubbel omfattning och att inget delresultat får vara underkänt.

Bilaga C

Övervakande kontroll av arkivbeständigt papper

C.1 Övervakande kontrollens genomförande

Den övervakande kontrollen utförs genom besök vid fabrik eller lager vart 3:e år, varvid kontrolleras att den beskrivna egenkontrollen följs. Dessutom utförs provning 1 gång per år. Tidpunkten för kontrollen bestäms av RISE. Vid övriga tillverkningsstillfällen sänder företaget prov till RISE.

C.2 Provning

C.2.1 Provtagningsplan

Provuttag görs vid varje produktionstillfälle varje dag av tillverkaren, som därefter skickar proven till RISE. Provuttag kan också göras i samband med kontrollbesök.

C.2.2 Provning

För respektive ytvikt vid varje produktionstillfälle undersöks samtliga i provningsprogrammet (enligt SPCR 004) ingående moment för ett av provuttagen. Därefter fördelas undersökningen över två provuttag. Kappatal bestäms dock för ett prov per ytvikt.

C.3 Omprovning

Vid underkänt resultat efter granskningen av tillverkarens egenkontroll eller efter provning skall orsakerna analyseras. Analysen kan resultera i omprovning eller rapportering om underkännande.

C.4 Rapportering

Efter kontroll av egenkontrollen och produkten skall den övervakande kontrollen rapporteras. Rapporten skickas till uppdragsgivaren och en kopia till RISE certifiering tillsammans med övriga handlingar och certifikat för underskrift.

Bilaga D

Övervakande kontroll av åldringsbeständigt papper

D.1 Övervakande kontrollens genomförande

Den övervakande kontrollen utförs genom besök vid fabrik eller lager vart 3:e år, varvid kontrolleras att den beskrivna egenkontrollen följs. Dessutom utförs provning 1 gång per år. Tidpunkten för kontrollen bestäms av RISE. Vid övriga tillverkningstillfällen sänder företaget prov till RISE.

D.2 Provning

D.2.1 Provtagningsplan

Provtagning sker stickprovsmässigt från minst två olika delar av lagret eller produktionen i samband med kontrollbesöket.

D.2.2 Provning

Papperet undersöks enligt samtliga i provningsprogrammet ingående moment.

D.3 Omprovning

Vid underkänt resultat efter granskningen av tillverkarens egenkontroll eller efter provning skall orsakerna analyseras. Analysen kan resultera i omprovning eller rapportering om underkännande.

D.4 Rapportering

Efter kontroll av egenkontrollen och produkten skall den övervakande kontrollen rapporteras. Rapporten skickas till uppdragsgivaren och en kopia till RISE certifiering tillsammans med övriga handlingar och certifikat för underskrift.

Bilaga E

Övervakande kontroll av skrivmedel, utrustningar och metoder för framställning av skrift på papper

E.1 Övervakande kontrollens genomförande

Den övervakande kontrollen utförs genom besök vid fabrik eller lager vart 3:e år, varvid kontrolleras att den beskrivna egenkontrollen följs. Dessutom utförs provning 1 gång per år. Tidpunkten för kontrollen bestäms av RISE.

E.2 Provning

E.2.1 Provtagningsplan

Provuttag görs stickprovsmässigt vart 3:e år från lager eller fabrik i samband med kontrollbesöket. Under mellanliggande år anskaffar RISE prov från marknaden. Alternativt framställs skriftprov av leverantören efter begäran av RISE. Om särskilda skäl föreligger kan provuttag vid fabrik eller lager ske vid tidpunkt mellan kontrollbesöken.

E.2.2 Provning

Produkten undersöks enligt ett urval omfattande ca 25 % av de i provningsprogrammet (enligt SPCR 004) ingående momenten eller genom identitetskontroll av produktens överensstämmelse med den tidigare undersökta och certifierade. Urvalet varierar mellan provningstillfällena så att resultat successivt erhålls från alla moment t.ex. enligt följande:

År* Undersökning

1	-	-
2	skriftens beständighet mot vatten och värme	
3	skriftens beständighet mot ljus, skriftens utseende	
4	skriftens beständighet mot nötning, överföring av skrift	
5	brottarbete, viktal	

* efter typprovningen

E.3 Omprovning

Vid underkänt resultat efter granskningen av tillverkarens egenkontroll eller efter provning skall orsakerna analyseras. Analysen kan resultera i omprovning eller rapportering om underkännande.

E.4 Rapportering

Efter kontroll av egenkontrollen och produkten skall den övervakande kontrollen rapporteras. Rapporten skickas till uppdragsgivaren. En kopia av rapporten skickas till RISE certifiering tillsammans med övriga handlingar och certifikat för underskrift.

Bilaga F

Övervakande kontroll av aktomslag

F.1 Övervakande kontrollens genomförande

Den övervakande kontrollen utförs genom besök vid fabrik eller lager vart 3:e år, varvid kontrolleras att den beskrivna egenkontrollen följs. Dessutom utförs provning 1 gång per år. Tidpunkten för kontrollen bestäms av RISE.

F.2 Provning

F.2.1 Provtagningsplan

Provuttag görs stickprovsmässigt från lager eller fabrik i samband med kontrollbesöket. Under mellanliggande år anskaffar RISE prov från marknaden. Alternativt framställs skriftprov av leverantören efter begäran av RISE. Om särskilda skäl föreligger kan provuttag vid fabrik eller lager ske vid tidpunkt mellan kontrollbesöken.

F.2.2 Provning

Produkten undersöks enligt ett urval omfattande ca 25 % av de i provningsprogrammet (enligt SPCR 004) ingående momenten eller genom identitetskontroll av produktens överensstämmelse med den tidigare undersökta och certifierade. Urvalet varierar mellan provningstillfällena så att resultat successivt erhålls från alla moment t.ex. enligt följande (avser ISO 16245):

År*	Undersökning
1	-
2	alkalireserv, färg
3	kappatal
4	viktal, utformning, m. m.
5	ytvikt, pH-värde, blödning

* efter typprovningen

F.3 Omprovning

Vid underkänt resultat efter granskningen av tillverkarens egenkontroll eller efter provning skall orsakerna analyseras. Analysen kan resultera i omprovning eller rapportering om underkännande.

F.4 Rapportering

Efter kontroll av egenkontrollen och produkten skall den övervakande kontrollen rapporteras. Rapporten skickas till uppdragsgivaren och en kopia till RISE certifiering.

Bilaga G

Övervakande kontroll av arkivboxar

G.1 Övervakande kontrollens genomförande

Den övervakande kontrollen utförs genom besök vid fabrik eller lager vart 3:e år, varvid kontrolleras att den beskrivna egenkontrollen följs. Dessutom utförs provning 1 gång per år. Tidpunkten för kontrollen bestäms av RISE.

G.2 Provning

G.2.1 Provtagningsplan

Provuttag görs stickprovsmässigt från lager eller fabrik i samband med kontrollbesöket. Under mellanliggande år anskaffar RISE prov från marknaden. Alternativt insänds arkivboxar etc. av leverantören efter begäran av RISE. Om särskilda skäl föreligger kan provuttag vid fabrik eller lager ske vid tidpunkt mellan kontrollbesöken.

G.2.2 Provning

Produkten undersöks enligt ett urval omfattande ca 25 % av de i provningsprogrammet (enligt SPCR 004) ingående momenten eller genom identitetskontroll av produktens överensstämmelse med den tidigare undersökta och certifierade. Urvalet varierar mellan provningstillfällena så att resultat successivt erhålls från alla moment t.ex. enligt följande:

År*	Undersökning
1	-
2	alkalireserv, kappatal
3	Cobb-tal, utformning
4	mekanisk hållfasthet,
5	ytvikt, pH-värde, blödning

* efter typprovningen

G.3 Omprovning

Vid underkänt resultat efter granskningen av tillverkarens egenkontroll eller efter provning skall orsakerna analyseras. Analysen kan resultera i omprovning eller rapportering om underkännande.

G.4 Rapportering

Efter kontroll av egenkontrollen och produkten skall den övervakande kontrollen rapporteras. Rapporten skickas till uppdragsgivaren. En kopia av rapporten skickas till RISE certifiering tillsammans med övriga handlingar och certifikat för underskrift.